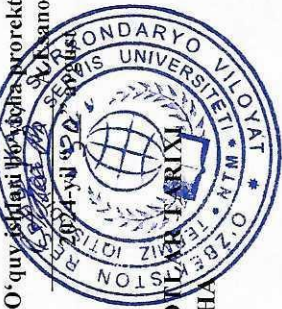

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIJ TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI**

"TASDIQLAYMAN"

O'quv sohasi boshqaruvi rektori:
S. M. Murodov

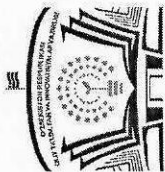

**IQTISODIY TA'LIMOVIY
FAN BO'YICHA
SILLABUS**

(Kunduzgi ta'lim shakli uchun)

Bilim sohasi:	400000	Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410000	Biznes va boshqarish
Ta'lim yo'nalishi:	60410100	Iqtisodiyot
	60410600	Bank ishi

Termiz-2024

Modul / FAN SILLABUSI
Iqtisodiyot va axborot texnologiyalari fakulteti
60410100 – Iqtisodiyot, 60410600 -Bank ishi

Fan nomi:	Iqtisodiy ta'limotlar tarixi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	ITT1105
Yil:	1
Semestr:	1
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	150
Ma'ruza	36
Amaliy	36
Labaratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	
Mustaqil ta'lim	78
Kredit miqdori:	5
Baholash shakli	Yozma
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi(FM)

Talabalarga Antik davrdan XX asrning ikkinchi yarmigacha bo'lgan iqtisodiy fikrning rivojlanishi haqida umumiy ma'lumot berish. Iqtisodchilar har doim duch kelgan va hal qilishga uringan muammolar mohiyatiga alohida e'tibor berishlari kerak. Muammolarni hal qilishda iqtisodchilarning faoliyatidagi uzluksizlik va o'zgarishlarni tushumish iqtisodiyotni fan sifatida shakllanishi evolyutsiyasini yaxshiroq tushunishga yordam beradi.

Fanning vazifasi - nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, qonunlar va kategoriyalar mazmun-mohiyatini o'rgatish, ularga nisbatan shaxsiy munosabatlarni shakllantirish orqali iqtisodiy muammolarni yechish yo'llarini topa olish qobiliyatlarini shakllantirish.

FMI

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Tarix
2.	Iqtisodiy bilim asoslari
3.	Tadbirkorlik va bilim asoslari
4.	Iqtisodiyot nazariyasi

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jihatidan:

TN1	Fanni o'zlashtirishda talaba qadimgi davrdan boshlab hozirgi davrgacha iqtisodiy fikr, g'oyalari, qarashlar, kontsepsiyalar va ta'limotlar mazmuni, mohiyati va ularning rivojlanishi va bugungi kundagi ahamiyati mantiqiy va tarixiy ketma-ketlikda bilishi kerak.
TN2	O'zbekiston Respublikasining erkin bozor munosabatlariga o'tish xususiyatlari, milliy bozor iqtisodiyotini shakllantirish va vujudga keltirish to'g'risidagi iqtisodiy kontsepsiyalar haqida ma'lumotga ega bo'lishi lozim. Albatta, bugungi va ertangi kun muammolarini to'la hal etishda o'tgan asr iqtisodchilaridan barcha savollarga tayyor javob topish qiyinligi aniq, ammo o'tgan donishmandlarning fikr-mulohazalari hozirgi va kelajak to'g'risida to'g'ri xulosa chiqarish uchun yaxshi imkoniyat beradi.
Ko'nikmalar jihatidan	
TN3	iqtisodiy atamalar, kontsepsiya va nazariyalarini bilishi va tushumishi kerak;
TN4	iqtisodiy ma'lumotlarni qayta ishlash jarayonida asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlardan foydalana olishi kerak;
TN5	iqtisodiy tahlil qila olishi zarur;
TN6	iqtisodiy g'oyalarni yozma ravishda mantiqiy va aniq tasvirlay olishi kerak;
TN7	iqtisodiy tadqiqot olib borishda iqtisodiy kontsepsiyalarni qo'llay olishi shart.

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Iqtisodiy ta'limotlar tarixi fanining predmeti va o'rganish usuli
M2	Qadimgi dunyo iqtisodiy ta'limotlar
M3	Feodal jamiyati va uning emirilishi davridagi iqtisodiy ta'limotlar
M4	O'rta Osiyodagi temuriylar davrigacha bo'lgan iqtisodiy g'oyalari
M5	Amir Temur va temuriylar davridagi iqtisodiy g'oyalari va iqtisodiy siyosat
M6	Merkantilizm iqtisodiy ta'limotining mohiyati va ahamiyati
M7	Angliya va Fransiyada klassik (mumtoz) maktabning shakllanish
M8	Klassik iqtisodiy maktabning to'la shakllanishi. Adam Smit va David Rikardo iqtisodiy ta'limotlari
M9	Klassik iqtisodiy maktabga muqobil g'oyalarning mohiyati
M10	Bozor iqtisodiyotiga muxolif-sotsialistik yo'nalish mohiyati va uning tarixiy taqdir
M11	Marjinalizm ta'limoti va neoklassik iqtisodiy maktablar
M12	Institutsionalizm yo'nalishining mohiyati va ahamiyati
M13	Neoliberalizm g'oyalarning mohiyati va ahamiyati. Nomukammal raqobat bozori nazariyalari Jon Meynard Keyns talimoti va neokeynschilik
M14	Hozirgi zamon iqtisodiy ta'limotlari evolyutsiyasi
M15	Jahon xo'jaligi to'g'risidagi iqtisodiy g'oyalari
M16	O'tish davrining mohiyati va ahamiyati
M17	O'zbekiston Respublikasidagi ma'muriy buyruqbozlik tizimidan bozor

	munosabatlariga o'tish davri konsepsiyasi
M18	O'zbekiston Respublikasidagi ma'muriy buyruqbozlik tizimidan bozor munosabatlariga o'tish davri konsepsiyasi

Fan mazmuni

Mashg'ulotlar shakli: Amaliy (A)	
A1	Iqtisodiy ta'limotlar tarixi fanining predmeti va o'rganish usuli
A2	Qadimgi dunyo iqtisodiy ta'limotlar
A3	Feodal jamiyati va uning emirilishi davridagi iqtisodiy ta'limotlar
A4	O'rta Osiyodagi temuriylar davrigacha bo'lgan iqtisodiy g'oyalalar
A5	Amir Temur va temuriylar davridagi iqtisodiy g'oyalalar va iqtisodiy siyosat
A6	Merkantilizm iqtisodiy ta'limotining mohiyati va ahamiyati
A7	Angliya va Fransiyaada klassik (mumtoz) maktabning shakllanishi
A8	Klassik iqtisodiy maktabning to'la shakllanishi. Adam Smit va David Rikardo iqtisodiy ta'limotlari
A9	Klassik iqtisodiy maktabga muqobil g'oyalarning mohiyati
A10	Bozor iqtisodiyotiga muxolif-sotsialistik yo'nalish mohiyati va uning tarixiy taqdiri
A11	Marginalizm ta'limoti va neoklassik iqtisodiy maktablar
A12	Institutsionalizm yo'nalishining mohiyati va ahamiyati
A13	Neoliberalizm g'oyalarning mohiyati va ahamiyati. Nomukammal raqobat bozori nazariyalari Jon Meynard Keyns talimoti va neokeynschilik
A14	Hozirgi zamon iqtisodiy ta'limotlari evolyutsiyasi
A15	Jahon xo'jali to'g'risidagi iqtisodiy g'oyalalar
A16	O'tish davrining mohiyati va ahamiyati
A17	O'zbekiston Respublikasidagi ma'muriy buyruqbozlik tizimidan bozor munosabatlariga o'tish davri konsepsiyasi
A18	O'zbekiston Respublikasidagi ma'muriy buyruqbozlik tizimi

Mustaqil ta'lim (M)		Soat
1	amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish, uyga vazifalarni bajarish, o'zlashtirish	15
2	mavzular bo'yicha test,krasvord tayyorlash	10
3	mavzularni o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish	20
4	ilmiy maqola va tezislarni tayyorlash	23
5	Berilgan mustaqil ta'lim mavzulariga oid taqdimotlar	10

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2024-yil 30-avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Iqtisodiyot" kafedrasining 2024-yil 28-avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i
 Fakultet dekani
 Kafedra mudiri
 Tuzuvchi

Z.Turayev
 Sh.Yarmatov
 T.Mamadjanova
 I.Saparov

Eslatma: dars mashg'ulotlaridagi ishtiroki, joriy nazorat va oraliq nazoratlar uchun ajratilgan jami ballar (50 ball)ning kamida 60 foizini to'play olmagan talabning yakuniy nazoratga kirishiga ruxsat berilmaydi.

JN ballar(20ball) konvertatsiyasi

baho	ball	O'zlashtirish
"5"	18-20	90-100%
"4"	14-17	70-89,9%
"3"	12-13	60-69,9%
"2"	11	0-59,9%

ON ballar konvertatsiyasi.

baho	Ball	o'zlashtirish
"5"	27-30	90-100%
"4"	21-26	70-89,9%
"3"	18-20	60-69,9%
"2"	17	0-59,9%

YaN ballar konvertatsiyasi

baho	ball	o'zlashtirish
"5"baho	45-50	90-100%
"4"baho	35-44	70-89,9%
"3"baho	30-34	60-69,9%
"2"baho	29	0-59,9%

Talabalar o'zlashtirishini baholash tizimlarini qiyosiy taqqoslash

JADVALI

"5"baholik tizimi	Yevropa kredit transfer tizimi (ECTS-Europen Credit Transfer System)	"100" ballik shkala (%)
"5"(a'lo)	"A"	90 — 100
"4"(yaxshi)	"B"	70 — 89,9
	"C"	
"3"(qoniqarli)	"D"	60 — 69,9
	"E"	
"2"(qoniqarsiz)	"FX"	0 — 59,9
	"F"	

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	I.Ch.Saparov, TISU, "Iqtisodiyot" kafedrasini o'qituvchilari
E-mail:	ismatsaparov@mail.ru
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti, "Iqtisodiyot" kafedrasini
Taqrizchilar:	Xatamov O.Q. – Termiz davlat universiteti Kompyuter va dasturiy injenering kafedrasini mudiri, i.f.d., prof. Abdulkhaeva G.M. – Termiz davlat universiteti Turizm va mehmonxona xo'jaligi kafedrasini mudiri, i.f.f.d., dotsent.

tayyorlash	Jami:	78
------------	--------------	-----------

Asosiy adabiyotlar		
1.	Hunt E.K.and Mark Lautzenheiser. History of Economic thought. Copyright by M. E.Sharpe, Inc.2011	
2.	Jurgen Georg Backhaus. Handbook of the History of Economic thought. Insights on the Fouders of Modern Economics. Springer Science Business Media, LLC.2012	
3.	Tashmatov Sh.X., Xasanxonova N.I. Iqtisodiy ta'limotlar tarixi. O'quv qo'llanma. T. "IQTISODIYOT DUNYOSI", 2021. - 470 b.	
4.	Razzoqov A., Toshmatov Sh., O'rmonov N. Iqtisodiy ta'limotlar tarixi. Darslik. (lotin yozuvida).-T. "Iqtisod va moliya", 2007.-320	
5.	Tashmatov Sh., Asatullaev X., Allaberganov Z. Iqtisodiy ta'limotlar tarixi Darslik.-T. "Iqtisod va moliya.", 2019.	
Qo'shimcha adabiyotlar		
1.	2017-2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustivor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil7-fevraldagi PF -4947 sonli Farmoni.	
2.	Mirziyoyev Sh. M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. T. 1. - Toshkent: O'zbekiston, 2017.	
3.	Razzoqov A., Toshmatov Sh., O'rmonov N. Iqtisodiy ta'limotlar tarixi. Ma'ruza matni. (lotin yozuvida).-T.TDIU 2007.-256	
4.	Razzoqov A. O'ra Osiyo mutafakkirlarining iqtisodiy g'oyalari. O'quv qo'llanma. T.TDIU 2009.-270	
5.	Razzoqov A.Nobel mukofoti laureantlari (iqtisodchilar).T., 2009	
6.	Tashmatov Sh., Xasanxonova R. Iqtisodiy ta'limotlar tarixi. O'quv qo'llanma. T., Iqtisod –moliya. 2019.	
Internet saytlari:		
1.	www.gov.uz .	
2.	www.edu.uz .	
3.	www.ziyounet.uz .	
4.	www.uza.uz	
5.	www.lex.uz	
6.	www.srategy.uz	

Talabang fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsifiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi

lozim:

➤ fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olish;

- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va to'g'ri javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- ma'lumotlarni tahlil qila olsa;

b) 4 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilisa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olimmasa;
- fanni bilmasa.

Talabalar bilimini baholash

Ushbu fan (modul) bo'yicha talabalar bilimini baholash semestr davomida o'quv materiallarini (testlar va yozma ishlar) bajarishga asoslanadi. Dars davomida talabalar 100 ballik tizimda baholanadi. Shundan, talabning dars mashg'ulotlaridagi ishtiroki, mustaqil ishlar va joriy natijalar uchun 20 ball, oraliq nazorat uchun 30 ball, yakuniy nazorat uchun 50 ball beriladi. Yakuniy nazorat yozma shaklda amalga oshiriladi. Joriy, oraliq va nazorat vazifalari quyidagicha taqsimlanadi:

TALABALAR BILIMINI BAHOLASH TARTIBI

Reytingni baholash turlari	Maksimal ball	Bajariladigan topshiriqlar	Topshiriqlarni bajarilish muddati*
Joriy nazorat, shundan Amaliy mashg'ulotlardagi faolligi	20	O'quv jarayonining jadvali bo'yicha	Jadvali bo'yicha
	8	fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda, amaliy mashg'ulotlarda og'zaki so'rov, test o'tkazish, suhbat, nazorat ishi, keys stadi, kazus yoki loyiha, kurs ishi, uy vazifalarini bajarishi	Fanning dars jadvalidagi auditoriya vaqtiga mos holda
Mustaqil ta'lim	12	talabalar mustaqil ishlari bo'yicha berilgan savollar bo'yicha esse, konspekt tayyorlaydi va amaliy mashg'ulotlardagi muzokaralarda ishtirok etishi talab etiladi	Har bir mavzu bo'yicha berilgan topshiriqlarni bajarish
Oraliq nazorat, shundan	30	Tasdiqlangan jadval asosida	
Oraliq nazorat, shundan	30	Tasdiqlangan jadval asosida test nazorati o'tkaziladi. (30 ta savoldan iborat test topshiriqlari uchun 1 ball, jami 30 ball.) Testning 60% (18 ta savol) savollari mustaqil ta'lim topshiriqlaridan iborat bo'ladi.	Dars hajmining 85-90% ni o'qigandan so'ng
Yakuniy nazorat	50	Tasdiqlangan jadval asosida	O'quv bo'limi tomonidan tasdiqlangan muddatlarda
Yakuniy nazorat	50	Tasdiqlangan jadval asosida yozma ish (kamida 5 ta savol) test (kamida 50 ta) shaklida o'tkaziladi. Nazorat savollarining 60% talabalar mustaqil ta'lim doirasida o'zlashtirgan mavzulardan iborat bo'ladi.	O'quv bo'limi va dekanat tomonidan tasdiqlangan muddatlarda
Jami	100		

Talabning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy balli har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq quyidagi formula orqali hisoblanadi:

$$Y_{AB} = JN + ON + Y_{AN}$$

bu yerda: JN – joriy nazorat; ON – oraliq nazorat; Y_{AN} – yakuniy nazorat.